

පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව සබරගමුව - සති පාසල

විෂය - චිත්‍ර කලාව

6 වන සතිය

ශ්‍රේණිය - 11

සැකසුම - කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
කෑගල්ල

* සියලු ම ප්‍රශ්නවලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.

නම :

පහතරට විභාර චිත්‍ර

- මහනුවර යුගයේ පහතරට චිත්‍ර කලා ලක්ෂණ සහිත බිතු සිතුවම් දිවයිනේ බස්නාහිර හා දකුණු මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ කේන්ද්‍රීය ව හමු වේ.
- 16 වන ශත වර්ෂයෙන් පසු මෙම ප්‍රදේශ පෘතුගීසි, ලන්දේසි හා ඉංග්‍රීසි යන විදේශීය පාලනයට නතු වීම හේතු කොට ගෙන මහනුවර යුගයේ චිත්‍ර කලාවේ ශෛලිය ලක්ෂණ වෙනස් වී බටහිර සංස්කෘතික ලක්ෂණ සහිත ව නිරූපණය වීම දැකිය හැකි ය.
- දහනවවන සියවස අග භාගයේ ප්‍රචලිත වී හා පහතරට ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්ත වූ මෙම චිත්‍ර ශෛලිය සඳහා විදේශීය ආභාස හා සමකාලීන සමාජ පසුබිම බලපා ඇත.
- මෙම පහතරට විභාර චිත්‍ර ඇඳීම සඳහා භාවිත කර ඇත්තේ වියළි බදාම මත සිතුවම් ඇඳීමේ ශිල්ප ක්‍රමයකි.
- ප්‍රධාන වශයෙන් බෞද්ධාගමික සිදුවීම් සහ බෞද්ධ ජාතක කථා වස්තු විෂය වී තිබේ.

පහතරට විභාර චිත්‍ර ශෛලියේ දැකිය හැකි පොදු ලක්ෂණ

- තීරු චිත්‍ර සංරචනය, අඛණ්ඩකථන ක්‍රමය හා පාර්ශ්වදර්ශී රූප නිර්මාණය
- රූප වටා නිමාව දක්වන ප්‍රශස්ත මට්ටමින් යුතු සියුම් රේඛාකරණය
- සමස්ත සංරචනය තුළ පරිමාණ රීතීන් නොසැලකීම
- පර්යාලෝක රීතීන් පෙන්වීමට උත්සාහ කර තිබීම
- පසුබිම අවකාශය පිරවීම සඳහා විවිධ අලංකරණ සැරසිලි මෝස්තර භාවිතය
- වස්ත්‍රාභරණ අලංකාරව හා විස්තරාත්මක ව දැක්වීම
- යුරෝපීය ලක්ෂණ සහිත වාස්තුවිද්‍යා, ගෘහ භාණ්ඩ හා සංගීත භාණ්ඩ, ඇඳුම් පැලඳුම් වැනි අංග දැක්වීම
- වර්ණ සඳහා කහ, නිල්, කොළ, රතු, අළු, කළු, සුදු ආදී වර්ණ භාවිතය හා වර්ණවල තද හා ලා පැහැය සමග ඉතා සියුම් ව මතු කරන ත්‍රිමාන ලක්ෂණ දැක්වීම
- බහුල වශයෙන් පසුබිම සඳහා රක්ත වර්ණයට වඩා අළු, කළු හා තද නිල් වැනි වර්ණ භාවිතය

කතළුව විහාර වික්‍රම

- දකුණු පළාතේ ගාල්ල නගරයට ආසන්නව පිහිටා ඇති කතළුව විහාර බිතු සිතුවම් දහනව වන සියවසේ අගභාගයට (ක්‍රි.ව 1886) අයත් නිර්මාණ ලෙස සැලකේ.
- මෙම විහාරයේ බිතු සිතුවම් නිර්මාණය කළ ශිල්පීන් වශයෙන් කඩොල්ගල්ලේ මහ සිත්තරා හා පොඩ්ඩ සිත්තරා යන ශිල්පීන් හඳුන්වා ඇත.
- පහතරට විහාර බිතුසිතුවම් සඳහා විදේශීය ආභාස හා සමකාලීන සමාජ පසුබිම බලපා ඇති ආකාරය දක්වන හොඳම නිදසුනක් වශයෙන් මෙම විහාර සිතුවම් සැලකේ.
- කතළුව විහාරයට අයත් සිතුවම්වල වස්තු විෂය පහත ලෙස වර්ග කළ හැකි ය.
 - බෞද්ධ ජාතක කථා (වෙස්සන්තර, මහා සුතසෝම, තේමිය, චුල්ලපදුම)
 - බුද්ධ චරිතයට සමකාලීන සමාජ සිදුවීම් (මහාධන සිටුවරයාගේ කථාව, පටාචාරා කථාව, නන්දිය උපාසක කථා වස්තුව)
- එම නිර්මාණවලට අමතර ව සුවිසිව්වරණය, අපාය දර්ශන, වියන්තල සිතුවම් හා දිව්‍යලෝක දර්ශන සහිත සිතුවම් ද වේ.

මහාධන සිටුවරයාගේ කථාව සංගීතය හා විනෝද විම

- කතළුව විහාරයේ දැකිය හැකි චිත්‍රයක් වන මෙයින් මහාධන සිටුවරයාගේ නිවසේ පැවති නැටුම් හා ගැයුම් සංදර්ශනයක අවස්ථාවක් නිරූපණය කෙරේ.
- මෙහි දක්වන සංගීත කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෝ යුරෝපීය ක්‍රමයට ඇඳ පැලඳගෙන බටහිර සංගීත භාණ්ඩ වාදනය කරමින් සිටිති.
- පසුබිමෙන් දක්වන ගොඩනැගිල්ල යුරෝපීය ලක්ෂණයන්ගෙන් යුතු වේ.
- මෙම සිතුවමේ නිරූපිත ඇඳුම් පැලඳුම්, සංගීත භාණ්ඩ, ගෘහනිර්මාණ අංග හා ගෘහභාණ්ඩ මෙන්ම විනෝදාංශ ද එකල ලාංකේය සිත්තරුන් දුටු යුරෝපීය ලක්ෂණවලට අනුගත වූ ඒවා වේ.
- අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමයට අදින ලද කථාවක එක් කොටසක් මෙයින් දක්වේ.
- සම්පූර්ණ තලය භාවිත කොට සිද්ධිය සංරචනය කොට තිබේ.
- රේඛා හා හැඩතල යොදා ගනිමින් සංකීර්ණ ලෙස අවකාශය පුරවා ඇත.
- කහ, කළු, සුදු, නිල්, රතු, කොළ සහ දුඹුරු යන වර්ණ සහ ඒවායේ ප්‍රභේද භාවිත කොට සිතුවම් වර්ණ කොට තිබේ.
- රූප වටා කළු පැහැති බාහිර රේඛා යොදා ඇත.
- පසුබිම වර්ණ කිරීම සඳහා කහ, කළු, දුඹුරු යන වර්ණ භාවිත කොට ඇත.
- ත්‍රිමාන ලක්ෂණ පෙන්වීම සඳහා සියුම් ලෙස වර්ණ ප්‍රභේද දැක්වීමට ගත් උත්සාහය දැකිය හැකි ය.
- සමස්ත චිත්‍රයේ ශෛලිගත ආකාරයට වඩා ජීවී බවක් ප්‍රකාශනය වේ. එසේ ම වර්ණ පැතලි ව දැක්වීමට වඩා වර්ණ පදාස දැක්වීම ද දැකිය හැකි ය.

01. මේ මඟින් නිරූපණය වනුයේ
02. ස්ථානය
03. සංරචන ක්‍රමය
04. වර්ණ භාවිතය
05. රේඛාව යෙදීම

සුතසෝම ජාතකය රජමැදුරේ කාන්තාවෝ

- කතාව විහාරයේ දැකිය හැකි මෙම සිතුවමින් බ්‍රහ්මදත්ත රජුගේ මාළිගාවේ සිටින කාන්තාවන් දෙදෙනකු පිළිසඳුරේ යෙදී සිටිනු දැක්වේ. මින් රජ බිසව හා ඇයට පවත් සලන සේවිකාව නිරූපණය කෙරේ.
- අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමයට අදින ලද සිතුවමක එක් සිද්ධියක් මෙයින් දැක්වේ. එහි රූප පාර්ශ්වදර්ශී ස්වරූපයෙන් හා ශෙලිගත ව නිරූපණය කර ඇත.
- මෙහි නිරූපණය වන කාන්තාවන්ගේ ඇඳුම් පැලඳුම් විසිතුරු මල් මෝස්තර හා හැඩතලවලින් සරසා තිබේ.
- මාළිගාව යුරෝපීය ක්‍රමයට සරසා ඇත. විශේෂයෙන් යුරෝපීය ලාම්පු, ගෘහය අලංකරණය සඳහා යොදා ගෙන ඇත.
- කහ, කළු, සුදු, නිල්, රතු, කොළ සහ දුඹුරු යන වර්ණ සහ ඒවායේ ප්‍රභේද භාවිත කොට සිතුවම් වර්ණ කොට තිබේ.
- කළු පැහැති බාහිර රේඛා රූප වටා යෙදීමට මෙන් ම චිත්‍රයේ විස්තරාත්මක බව දැක්වීම සඳහා භාවිත කර ඇත.
- රූප එකම තලයක පිහිටුවා තිබීම දැකිය හැකි ය.
- පසුබිම සඳහා කළු වර්ණය භාවිතය හා පසුබිම් අවකාශය පිරවීම සඳහා විවිධ සැරසිලි මෝස්තර භාවිතය මෙහි සුවිශේෂ ලක්ෂණ වේ.

06. දක්නට ඇති ස්ථානය

07. මේ මඟින් දැක්වෙනුයේ

08. සංරචන ක්‍රමය

09. වර්ණ භාවිතය

10. තලය භාවිතය

කරගම්පිටිය විහාර චිත්‍ර

- බස්නාහිර පළාතේ දෙහිවල නගරයට ආසන්නව පිහිටා ඇති සුඛෝධාරාමය හෙවත් කරගම්පිටිය විහාරය පහතරට විහාර චිත්‍ර ශෛලිය ලක්ෂණ සහිත නිර්මාණවලින් සමන්විත විහාරයකි.
- මෙම විහාරයේ ඉතිහාසය පොළොන්නරු යුගයේ පළමු වැනි පරාක්‍රමබාහු හා මහනුවර යුගයේ රාජධිරාජසිංහ රජුගේ කාලය (ක්‍රි.ව 1795) දක්වා අයත් වේ.
- මෙහි ඇති පහතරට විහාර චිත්‍ර ශෛලිය ලක්ෂණ සහිත බිතු සිතුවම් 19 වැනි සියවස අග භාගයට (ක්‍රි.ව 1897) අයත් නිර්මාණ ලෙස සැලකේ.
- කරගම්පිටිය විහාරයේ සිතුවම් අතර බෞද්ධ ජාතක කථා, බුද්ධ චරිතයේ සිදුවීම්, අපාය දර්ශන, සුවිසි විවරණය හා දිව්‍යලෝක දර්ශන දක්වන සිතුවම් දැකිය හැකි වේ.
- කරගම්පිටිය විහාර චිත්‍රවල ආවේණික වූ පොදු ලක්ෂණ
 - ස්වාභාවික වස්තු සඳහා ත්‍රිමාන ලක්ෂණ සහිත වර්ණ භාවිත කිරීම
 - වලාකුළු හා ජලය සඳහා “ඉන්ඩිගෝ” නිල භාවිත කිරීම හා නිල් වර්ණය සමග සුදු හා කළු වර්ණ මිශ්‍ර කර ත්‍රිමාන ලක්ෂණ මතු කර දැක්වීම
 - තද රතු, තද කොළ, කළු සමග දුඹුරු වර්ණ භාවිතය
 - අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි ත්‍රිමානත්වය මතුවන ලෙස වර්ණ ප්‍රභේද යොදා ගැනීම

පෙළඹවීම (මාර දූවරු)

- කරගම්පිටිය විහාරයේ දැකිය හැකි මෙම සිතුවමින් බුද්ධත්වය ලැබීම වැළැක්වීම සඳහා පෙළඹවීමට පැමිණි මාරයාගේ දූවරු වන තත්භා, රතී හා රගා යන මරගනන් නිරූපණය කෙරේ.
- මාර දූවරු සංගීත භාණ්ඩ වාදනය කරමින් පවත්වන සංදර්ශනයක ස්වරූපයක් මෙ මගින් පිළිබිඹු කෙරේ.
- මෙම මාර දූවරු හැඳ සිටින ඇඳුම් පැලඳුම් හා ඔවුන් අත දරා සිටින සංගීත භාණ්ඩ 19වන සියවසට අයත් ලාංකේය සමාජයේ භාවිත දේවල් ලෙස සැලකේ.
- පහතරට විත්ත කලාවේ පොදු ලක්ෂණ වන අධික සැරසිලි බව හා විස්තරාත්මක බව මෙම නිර්මාණයේ ඇඳුම් පැලඳුම් ආශ්‍රිත ව පැහැදිලි ව දක්වා තිබේ.
- අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමයට අදින ලද කථාවේ එක් කොටසක් මෙයින් දක්වෙන අතර සම්පූර්ණ තීරුව පුරා සිද්ධිය සංරචනය කොට තිබීම ද දැකිය හැකි සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි.
- කහ, කළු, සුදු, නිල්, රතු, කොළ සහ දුඹුරු යන වර්ණ භාවිත කොට ඇති අතර එම වර්ණවල දක්වන සියුම් වර්ණ ප්‍රභේද මගින් ත්‍රිමාන ලක්ෂණ පෙන්වීමට උත්සාහ දරා ඇත.
- අලංකරණ ලෙස රූප වටා කළු පැහැති රේඛා හා පසුබිම වර්ණ කිරීම සඳහා නිල් වර්ණය භාවිත කිරීම මෙහි දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණ වේ.

11. මේ මඟින් නිරූපණය වනුයේ
12. ස්ථානය
13. සංරචන ක්‍රමය
14. වර්ණ භාවිතය
15. රේඛාව යෙදීම

සිද්ධත් උපත

- මෙම සිතුවමෙන් ලුම්බිණි සල් උයනේ සිද්ධත් උපත නිරූපණය කෙරේ.
- අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමයට අදින ලද මෙහි මහාමායා දේවිය සල්ගස් වෙත ළඟා වන අයුරු හා අනතුරු ව දේවිය සල් අත්තක් අල්ලා සිටියදී දරුවා බිහිවන අයුරු දැක්වේ.
- ගස් දෙක අතර එල්ලන ලද තිරයකින් ඇගේ සිරුරේ යට කොටස ආවරණය වී ඇති අතර බිහිවූ දරුවා සතරවරම් දෙව්වරුන් විසින් පිළිගනු ලබයි.
- පහතරට විහාර විහු කලාවේ පොදු ලක්ෂණ වන සැරසිලිමය හා විස්තරාත්මක බව මෙහි දැක්වේ.
- විසිතුරු මල් මෝස්තරයන්ගෙන් සමන්විත ඇඳුම්, පැලඳුම් මෙන්ම මහාමායා දේවිය ආවරණය කරන ලද තිර රෙද්ද හා මල් සහිත සල් ගස් දෙකක මෙම නිර්මාණයේ දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණ වේ.
- මෙම සිතුවමේ දැකිය හැකි වර්ණ අතර කහ, කළු, සුදු, නිල්, රතු සහ කොළ යන වර්ණ ප්‍රමුඛ වේ. පසුබිම සඳහා නිල් හෝ කොළ පැහැයට හුරු අඳුරු පැහැති වර්ණයක් භාවිත කොට ඇත.
- වර්ණ පැතලි ලෙස භාවිත වූව ද සමහර ස්ථානවල ඉතා සියුම් ලෙස ආලෝකය හා අඳුර (ත්‍රිමාන බව) හඟවන ලක්ෂණ මතු කිරීම දැකිය හැකි වේ.
- රූප වටා මෙන් ම සැරසිලි අංග විස්තරාත්මක ව දැක්වීම සඳහා රේඛාකරණය භාවිත කර ඇත.

16. මෙය දක්නට ඇති ස්ථානය
17. මේ මඟින් නිරූපණය වනුයේ
18. සංරචන ක්‍රමය
19. වර්ණ භාවිතය
20. කලාත්මක ලක්ෂණ